

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-4-145
Karar Sayısı : **03-73/876 (c)-376**
Karar Tarihi : 13.11.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Kublay ATASAYAR,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER : Metin HASSU, Hatice AKKAYA

C- ŞİKAYET EDEN : - Emir ÇETİNKAYA
Eski İzmir Cd. No:61/14 Bozkaya/İzmir

- Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Blv. No:63 İzmir

D- ŞİKAYET EDİLEN : Türk Tabipleri Birliği
GMK Blv. Şehit Daniş Tunalıgil Sk. No:2 Kat: 4
Maltepe/Ankara

E- DOSYA KONUSU: Türk Tabipleri Birliği (TTB)'nin üyelerinin çeşitli hizmetlerde uygulayacağı ücretler ile ilgili alt sınır belirlemek yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

F- İDDİALARIN ÖZETİ: Emir Çetinkaya'ya ait elektronik posta mesajında, ülkemizde aralarında TTB'nin de bulunduğu birçok oda ve meslek örgütünün çeşitli hizmetlerde uygulanacak ücretler ile ilgili alt sınır belirlediği ifade edilmektedir. Dilekçede ayrıca, TTB tarafından uygulanan doktor muayene ücretleri tarifesinin altında hizmet sunulsa dahi, fatura istendiğinde kendilerine rakamların TTB'nin belirlediği seviyenin altında olamayacağını ifade edildiği iddia edilmekte ve konunun incelenmesi talep edilmektedir.

Öte yandan, Ege Bölgesi Sanayi Odası Genel Sekreteri M... K... imzalı başvuruda ise, işyerlerinde işyeri hekimi, işyeri avukatı, işyeri teknik sorumlusu, yeminli mali müşavir, elektrik mühendisi gibi eleman çalıştırılması mecburiyetinin bulunduğu; bu personelin ücret tarifelerinin bağlı oldukları

03-73/876 (c)-376

meslek kuruluşları tarafından her yıl tespit edildiği ve bu uygulamanın rekabeti bozucu etkisi olduğu iddia edilerek uygulamanın düzeltilmesi talep edilmektedir.

G- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına sırasıyla 30.7.2003 ve 1.8.2003 tarih, 3650 ve 3707 sayılar ile giren başvurular üzerine düzenlenen 24.10.2003 tarih, 2003-4-145/BN-03-MH sayılı Bilgi Notu 27.10.2003 tarih, REK.0.08.00.00/181 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-73 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Bilgi Notu'nda;

- TTB'nin hekimlik hizmetlerine uygulanacak olan asgari fiyat tarifesine ilişkin olarak Rekabet Kurulu'nun 01.05.2003 tarih ve 03-28/354-M sayılı kararı ile önaraştırma yapılmasına karar verildiği için, Emir ÇETİNKAYA'nın şikayeti konusunda 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

- İşyerlerinde istihdam edilen hekimlerin ücretlerinin belirlenmesinin, 6023 sayılı TTB Kanunu'nun 28. maddesine dayandırılarak yapılan bir uygulama olduğu, (Bu konuda Kanun'da verilmiş açık bir yetki bulunmamaktadır.) ancak söz konusu Kanun maddesinde izin verilen asgari ücret tarifesi düzenleme yetkisi çerçevesinde işyeri hekimleri için de aylık ücret düzenlemesi yapan TTB tarafından, Kanunla kendisine tanınan yetkinin aşılmasıyla 4054 sayılı Kanun'a aykırı davranıldığı, bu çerçevede, 4054 sayılı Kanun'un 30 (f) maddesi çerçevesinde ilgili sürecin işletilerek yasal düzenleme değişikliği talebi ile Başbakanlık nezdinde girişimlerde bulunulmasının yerinde olacağı ve söz konusu düzenleme değişiklikleri sağlandıktan sonra, asgari fiyat tarifesi yayınlama talebinde bulunan meslek birliklerinin olası taleplerinin, 4054 sayılı Kanun'un muafiyet hükümleri çerçevesinde ayrıca değerlendirilebileceği,

görüşlerine yer verilmektedir.

I- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. TTB Tarafından Hekimlik Hizmetleri Ücretlerinin Belirlenmesi

TTB'nin asgari fiyat tarifesine ilişkin olarak 26.3.2003 tarih ve 1273 sayılı Kurum kayıtlarına intikal eden bir şikayet dilekçesi üzerine yapılan önaraştırma sonucunda 30.10.2003 tarih, 03-70/851-369 sayılı ile, "1) Türk Tabipleri Birliği'nin düzenlemiş olduğu "Asgari Ücret Tarifesi"nin rekabet ihlaline neden olduğu iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve dolayısıyla şikayetin reddine;

2) 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesi (g) bendinde belirtilen "Rekabet hukuku ile ilgili mevzuatta yapılması gerekli değişiklikler konusunda doğrudan ... görüş bildirmek" ile ilgili sürecin işletilerek, 6023 sayılı Türk Tabipler Birliği Kanunu ile 4054 sayılı Kanun arasındaki ihtilafın, -sağlık sektörünün özellikleri de gözönünde bulundurularak- özel muayene ve tahlil hizmetleri asgari tarifesi yerine rehber bir tarifinin tespitine ilişkin 6023 sayılı Kanun'da yapılacak bir değişiklik ile giderilmesinin mümkün olduğu yönünde yasal düzenleme değişikliği talebi ile TBMM, Başbakanlık ve ilgili Bakanlık nezdinde girişimlerde bulunulmasına;

3) Söz konusu düzenleme değişiklikleri sağlandıktan sonra, fiyat tarifesi yayınlama yönünde meslek birliklerinin olası taleplerinin ise 4054 sayılı Kanun'un muafiyet hükümleri çerçevesinde ayrıca değerlendirilebileceğine..." karar verilmiştir. Bu çerçevede, Kanun kapsamında yapılacak başka bir işlem bulunmamaktadır.

1.2. İşyerlerinde İstihdam Edilen Hekimlerin Ücretlerinin Belirlenmesi

TTB'nin işyeri hekimliği asgari sözleşme ücretleri tarifesinde, hekim ücretleri, işyerinde çalıştırılan işçi sayısına göre kademeli olarak belirlenmiştir. İşyeri hekimliği asgari sözleşme ücretlerinin TTB tarafından tespit edilmesi uygulaması TTB Kanunu'nun 5. maddesine ve 28. maddesinin ikinci fıkrasına dayandırılmaktadır.

TTB Kanunu'nun 5. maddesi şu şekildedir:

"Özel kurum ve işyeri tabipleri; çalıştıkları yerlerin sağlık hizmetlerinin başka bir yerde ikinci bir görev yapmalarına elverişli bulunduğu tabip odaları idare heyetince kabul edilmedikçe her ne suretle olursa olsun, diğer bir kurum ve işyerinin tabipliğini alamazlar.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerine ait kadrolarda çalışan tabiplere kurumlarınca verilecek ikinci görevler bu hükmün dışındadır.

Tabip odaları idare heyetleri; tâyin hususunda vâki müracaatları, iş hacmi, vazifenin tabipler arasında âdilâne bir surette tevzii, hizmetin iyi yapılması ve benzeri sebepler dairesinde tetkik eder ve esbabı mucibeli bir karara bağlar.

Gerek tabipler ve gerekse bunları istihdam eden bilumum daire, müessese ve işyerleri, tayin, nakil, işten ayrılma ve sair suretlerle hasıl olan değişiklikleri en geç 15 gün zarfında mahalli tabip odalarına bildirmeye mecburdurlar."

TTB Kanunu'nun yönetim kurulunun görevlerinin sayıldığı 28. maddesinin ikinci fıkrası ise şu şekildedir:

“Tabip odalarının veya birlik teşekküllerinden herhangi birisinin göstereceği lüzum üzerine bazı mıntikalarda odalarda tabip tedavisi ücretlerinin en az miktarını gösteren tarifeler düzenlemek (Bu tarifeler Merkez Konseyince tasdik edildikten sonra bilgi edinilmek üzere Sağlık ve Sosyal Yardım Vekaleti'ne gönderilir).

Esasen, söz konusu Kanun hükmü tedavi hizmetlerine ilişkin düzenleme getirmektedir. Bu hüküm çerçevesinde, TTB tarafından işyeri hekimlerinin aylık ücretlerinin düzenlenmesi suretiyle kanunun verdiği yetki aşılmakla birlikte, asıl olarak ilgili Kanun maddesi 4054 sayılı Kanun ile ihtilaf halindedir.

J- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Emir ÇETİNKAYA'nın şikayetine konu olan Türk Tabipleri Birliğinin hekimlik hizmetleri için asgari fiyat tarifesi düzenlemesine ilişkin uygulamanın Rekabet Kurulunca daha önce incelenerek 30.10.2003 tarih, 03-70/851-369 sayı ile karara bağlanmış olduğu göz önüne alınarak, şikayete ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında başkaca yapılacak bir işlem bulunmadığına; bununla beraber, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu ile 4054 sayılı Kanun arasındaki ihtilafın giderilmesi yönünde Kurulca aynı Kanun'un 27 (g) maddesi çerçevesinde yasal düzenleme talebi ile ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması yönünde alınan karar ile ilgili olarak da şikayetçinin bilgilendirilmesine,

2. Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun 28. maddesinde izin verilen asgari ücret tarifesi düzenleme yetkisi çerçevesinde işyeri hekimleri için de aylık ücret düzenlemesi yapan Türk Tabipleri Birliği tarafından, kanunla kendisine verilen yetkinin aşıldığı, esasen söz konusu Kanun'un verdiği tarife belirleme yetkisinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu ve anılan uygulamanın rekabeti sınırlayıcı etkilerinin bulunduğu anlaşıldığından; 4054 sayılı Kanun'un 27 (g) ve 30(f) maddeleri çerçevesinde ilgili süreç işletilerek yasal düzenleme değişikliği talebi ile TBMM, Başbakanlık ve ilgili Bakanlık nezdinde girişimlerde bulunulmasına ve söz konusu düzenleme değişiklikleri sağlandıktan sonra, asgari fiyat tarifesi yayınlama talebinde bulunan meslek birliklerinin olası taleplerinin, 4054 sayılı

03-73/876 (c)-376

Kanun'un muafiyet hükümleri çerçevesinde ayrıca değerlendirilmesine,
OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.